

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра геодезії, картографії і кадастру

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ М.І. Мальований

“ ____ ” _____ 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ ЗЕМЛЕУСТРІЙ”

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь _____ Бакалавр _____

Спеціальність _____ 193 «Геодезія та землеустрій» _____
(шифр і назва спеціальності)

Факультет _____ “Лісове і садово-паркове господарство” _____
(назва факультету)

Робоча програма навчальної дисципліни “Землеустрій” для здобувачів вищої освіти спеціальності здобувачів вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» - Умань: Уманський НУС, 2019. - 14 с.

Розробники: Удовенко Ірина Олександрівна к.е.н., доцент кафедри геодезії, картографії і кадастру

_____ Удовенко І.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геодезії, картографії і кадастру

Протокол від. “ ___ ” _____ 2019 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Кисельов Ю.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 2019 року

Схвалено методичною комісією факультету “Лісове і садово-паркове господарство”

Протокол від. “ ___ ” _____ 2019 року № ___

“ ___ ” _____ 2019 року Голова _____ (Шемякін М.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

**1. Опис навчальної дисципліни
«Землеустрій»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>19 "Архітектура та будівництво"</u>	<u>Обов'язкова</u>	
Модулів – 1	Спеціальність <u>193 "Геодезія та землеустрій"</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 1 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	
		Практичні, семінарські	
		28 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		62 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить, %:

для денної форми навчання – 48,3/51,7

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування знань про основні положення землеустрою, призначення, змісту, принципів та порядку здійснення землеустрою, а також про зміст і методикку здійснення землеустрою на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях.

Завдання: прищепити студентам, згідно з їх кваліфікаційною характеристикою, теоретичні знання і практичні навички діяльності у сфері землеустрою, ознайомити з основними видами робіт та відповідною документацією із землеустрою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: правову та технічну сторони землеустрою, основні види робіт і документації із землеустрою;

вміти: застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних задач, розробляти відповідну документацію із землеустрою на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях; здійснювати авторський нагляд за розробленими проектами; володіти навичками роботи з комп'ютером та відповідним програмним забезпеченням на рівні користувача, для проведення робіт із землеустрою на національному, регіональному та локальному (місцевому) рівнях; складати технічні завдання на проведення робіт із землеустрою на національному, регіональному та локальному (місцевому) рівнях; провести повного комплексу робіт із землеустрою.

Навчальні цілі.

Згідно Стандарту вищої освіти України (першого) бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» дисципліна забезпечує набуттям студентом:

інтегральної компетентності:

– здатність ров'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальної компетентності:

– здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
– знання та розуміння області геодезії та землеустрою;
– здатність спілкуватися рідною мовою як усно так і письмово;
– здатність спілкуватися іншою мовою за спеціальністю геодезія та землеустрій;
– здатність використання інформаційних технологій;
– здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя;

спеціалізованих (фахових) компетентностей:

– здатність показувати знання і розуміння основних теорій, методів, принципів, технологій і методик в галузі геодезії і землеустрою;
– здатність показувати базові знання із суміжних дисциплін - фізики, екології, математики, інформаційних технологій, права, економіки тощо), вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи;

- здатність виконувати професійні обов’язки в галузі геодезії і землеустрою;
- здатність вибирати методи, засоби та обладнання з метою здійснення професійної діяльності в галузі геодезії і землеустрою;
- здатність проводити польові, дистанційні і камеральні дослідження в галузі геодезії та землеустрою;
- здатність вміти використовувати сучасне геодезичне, навігаційне, геоінформаційне та фотограмметричне програмне забезпечення та обладнання;
- здатність самостійно збирати, обробляти, моделювати та аналізувати геопросторові дані у польових та камеральних умовах;
- здатність розробляти проекти і програми, організовувати та планувати польові роботи, готувати технічні звіти та оформлювати результати польових, камеральних та дистанційних досліджень в геодезії та землеустрої;
- здатність вирішувати прикладні наукові та технічні завдання в галузі геодезії та землеустрою у відповідності до спеціальності.

Вивченню дисципліни повинно передувати засвоєння студентами основ економічної теорії, зовнішньоекономічної діяльності, економіки підприємств.

Землеустрій, як одна із базових профілюючих дисциплін з підготовки фахівців геодезії та землеустрою спирається на здобуті знання з дисциплін: геодезія, основи геодезичних робіт, геологія і геоморфологія, меліорація земель тощо.

Навчальна дисципліна «Землеустрій» в свою чергу тісно взаємопов’язана з профільними дисциплінами: землевпорядне проектування, земельний кадастр, оцінка земель, кадастр населених пунктів, еколого-ландшафтне планування, картографія, моніторинг земель, природно-заповідні мережі тощо.

3. Програма навчальної дисципліни Змістовий модуль 1. Основи землеустрою.

Тема 1. Теоретичні основи землеустрою.

Земельні відносини в Україні. Мета і завдання землеустрою. Зміст та принципи землеустрою. Основні терміни і визначення системи землеустрою. Суть, складові та функції системи землеустрою.

Тема 2. Законодавче забезпечення землеустрою.

Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою.

Правова основа землеустрою. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою.

Тема 3. Поняття земельної ділянки.

Визначення земельної ділянки. Право власності на землю. Підстави набуття прав на землю. Норми безоплатної передачі земельних ділянок громадянам. Формування земельних ділянок. Вилучення і надання земельних ділянок. Встановлення (відновлення) на місцевості меж земельних ділянок.

Тема 4. Класифікація земельного фонду України.

Земельні ресурси та їх використання. Категорії земель. Класифікація угідь. Структура земельного фонду України.

Тема 5. Повноваження органів державної влади і місцевого самоврядування у сфері землеустрою.

Повноваження Верховної Ради України у сфері землеустрою. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим у сфері землеустрою. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, у сфері землеустрою. Повноваження Київської і Севастопольської міських рад у сфері землеустрою. Повноваження районних рад у сфері землеустрою.

Тема 6. Документація із землеустрою та її зміст.

Види документації із землеустрою. Учасники процесу обслуговування документації із землеустрою. Замовники документації із землеустрою, їх права та обов'язки. Розробники документації із землеустрою, їх права та обов'язки. Загальні вимоги до документації із землеустрою. Державний фонд документації із землеустрою.

Змістовий модуль 2 Організація і регулювання землеустрою.

Тема 7. Проекти землеустрою сільськогосподарських підприємств.

Основні положення щодо розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь. Землевпорядні вишукування під час розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь.

Організація землеволодінь та землекористувань з виділенням сівозміни. Визначення типів і видів сівозмін з урахуванням спеціалізації сільськогосподарського виробництва та проектування полів сівозміни. Розроблення плану переходу до прийнятої сівозміни та перенесення в натуру (на місцевість) запроектованих полів сівозміни. Еколого-економічне обґрунтування проекту.

Тема 8. Робочі проекти землеустрою.

Загальні положення складання робочих проектів землеустрою. Робочі проекти землеустрою щодо рекультивациі порушених земель

Тема 9. Організація проведення землеустрою.

Виробнича необхідність землеустрою. Підстави проведення землеустрою. Землевпорядні роботи на загальнодержавному та регіональному рівнях. Землевпорядні роботи на місцевому рівні.

Тема 10. Управління системою землеустрою.

Державне регулювання проведення землеустрою. Громадське регулювання проведення землеустрою

Тема 11. Особливості управління земельними ресурсами населених пунктів.

Проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів. Плани зонування території.

Тема 12. Державний земельний кадастр та його складові.

Теоретичні основи Державного земельного кадастру. Загальні відомості про Державний земельний кадастр. Визначення, призначення та завдання ведення Державного земельного кадастру. Склад відомостей Державного земельного кадастру. Порядок користування відомостями ДЗК. Порядок ведення Державного земельного кадастру. Кадастрове зонування та кадастрові знімання, як джерела інформації державного земельного кадастру. Топографо-геодезична і картографічна діяльність в Україні. Види зйомок та їх застосування. Кадастрове зонування. Облік кількості та якості земель

Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр/сем	срс		лек	лаб	пр/сем	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1 Організація і проведення землеустрою										
Змістовий модуль 1 Основи землеустрою										
Тема 1. Теоретичні основи землеустрою	9	2		2	5					
Тема 2. Законодавче забезпечення землеустрою	11	4		2	5					
Тема 3. Види і форми землеустрою	10	2		2	6					
Тема 4. Класифікація земельного фонду України	11	4		2	5					
Тема 5. Повноваження органів державної влади і місцевого самоврядування у сфері землеустрою	10	2		2	6					
Тема 6. Документація із землеустрою та її зміст	11	2		4	5					
Разом за ЗМ 1	62	16		14	32					
Змістовий модуль 2. Організація і регулювання землеустрою										
Тема 7. Порядок розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь	9	2		2	5					
Тема 8. Робочі проекти землеустрою	8	2		2	4					
Тема 9. Організація проведення землеустрою	8	2		2	4					
Тема 10. Управління системою землеустрою	8	2		2	4					

Тема 11. Вишукувальні та обстежувальні роботи під час землеустрою	9	2	2	5					
Тема 12. Технічна документація із землеустрою на національному, регіональному та місцевому рівнях	8	2	2	4					
Тема 13. Державний земельний кадастр та його складові	8	2	2	4					
Разом за ЗМ 2	58	14	14	30					
Разом	120	30	28	62					

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Землеустрій в сучасних умовах розвитку країни.	2	
2	Розвиток законодавчого забезпечення землеустрою в Україні.	2	
3	Земельна ділянка, як об'єкт землеустрою	2	
4	Класифікацію земельного фонду України	2	
5	Види документації із землеустрою на різних рівнях	2	
6	Розробка проекту землеустрою с.-г. підприємства	4	
7	Кількісний облік земель в системі землеустрою	2	
8	Робочі проекти землеустрою в системі землеустрою	2	
9	Управління земельними ресурсами населених пунктів	2	
10	Історичні аспекти створення державного земельного кадастру	2	
11	Види зйомок та обстежень	2	
12	Нормативна грошова оцінка земельних ділянок і сфери її застосування	2	
13	Експертна грошова оцінка земельних ділянок і сфери її застосування	2	
14	Обмеження прав на землю	2	
Разом		28	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні відомості про об'єкт та підстави надання земельної ділянки.	9
2	Проектування земельної ділянки та визначення (встановлення) меж земельної ділянки, обмежень щодо її використання та складання кадастрового плану й експлікацій.	9
3	Розробка проекту землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь.	9
4	Грошова оцінка земельної ділянки.	8

5	Погодження і затвердження документації із землеустрою	9
6	Складання документів, які посвідчують право власності (користування) земельною ділянкою	9
7	Здійснення авторського нагляду за реалізацією заходів, передбачених документацією із землеустрою	9
Разом		62

Самостійна робота студентів є важливим елементом успішного засвоєння матеріалу дисципліни. Основне в цієї роботі полягає в самостійній праці студентів з вітчизняною та закордонною літературою, ресурсів Інтернет, нормативними актами щодо сфері використання матеріально технічної бази.

Самостійна робота являється інструментом опанування навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Основними видами самостійної роботи, запропонованої студентам є:

- Обов'язкове вивчення або закріплення матеріалу, отриманого під час лекцій.
- Опрацювання інформації з літератури, рекомендованої до вивчення.
- Систематизування та вивчення отриманої інформації.
- Підготовка до практичних (семінарських) занять, дискусій, роботи, у групах, опитування, тестування.
- Контрольна перевірка кожним студентом-слухачем якості особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.
- Підготовка матеріалу до практичного заняття у вигляді тез, доповідей, рефератів.

11. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним, дистанційним та проблемним методами навчання.

Лекції проводяться з використанням технічних засобів навчання і супроводжуються демонстрацією схем, відомостей і таблиць. На практичних заняттях розв'язуються завдання, наближені до реальних виробничих задач. Самостійна підготовка студентів з вивчення дисципліни передбачає виконання зазначених вище завдань самостійної роботи методом опрацювання базової, допоміжної навчальної та навчально-методичної літератури, виконання графічних, розрахункових, розрахунково-графічних робіт.

Для досягнення мети і завдань вивчення дисципліни студентам надаються індивідуальні консультації, проводяться пояснення окремих питань, бесіди, дискусії.

12. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводяться в за допомогою оцінки правильності та якості виконання поставлених завдань.

Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки звітів з самостійної роботи та захисту розглянутих в них питань.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи

студентів) проводиться за наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Підсумковий контроль знань відбувається на іспиті в усній формі.

До іспиту не допускається студент, який набрав менше, ніж 42 балів за навчальну роботу протягом семестру, не виконав і не здав всіх лабораторних робіт, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														ПК	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники, нормативні документи, ілюстративні матеріали.

1. Удовенко І.О. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни "Землеустрій" для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» Умань: УНУС. 2017. – 24 с.

2. Конспект лекцій з дисципліни «Землеустрій» (для студентів 3 курсу

денної і 4 курсу заочної форм навчання напряму підготовки 6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій). / Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва; уклад.: Т. В. Анопрієнко. – Х. : ХНУМГ, 2013. – 180 с.

3. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт та самостійної роботи з дисципліни «Землеустрій» (для студентів 3 курсу денної та 4 курсу заочної форм навчання напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій») / Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова; уклад.: Т.В. Анопрієнко. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 70 с.

4. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Землеустрій» (для студентів 3 курсу денної та 4 курсу заочної форм навчання напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій») / Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова; уклад.: Т. В. Анопрієнко. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 54 с.

15. Рекомендована література

Базова

1. Веселовська Л. Ф. Землевпорядкування: Підручник. М. : ЮРКНІГА, 2004. – 256 с.

2. Геодезичні роботи при землеустрої: Навч. посібник / В. Б. Балакірський, М. В. Червоний, О. Я. Петренко, М. М. Гарбуз. За ред. В. Б. Балакірського / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2008. – 226 с.

3. Кривов В. М., Тихенко Р. В., Гетманьчик І.П. Основи землевпорядкування. – К. : «Урожай». – 2009. – 322 с.

4. Третяк А. М. Теоретичні основи землеустрою. – К. : ІЗУ УААН, 2002. – 152 с.

5. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К. : ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – 576 с.

Допоміжна

1. Земельний кодекс України: Прийнятий 25.10.2001 № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.

2. Закон України «Про землеустрій»: Прийнятий 22.05.2003 № 858-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 282.

3. Закон України «Про державний земельний кадастр» // Офіційний вісник України від 15.08.2011 р., № 60, стор. 64, ст. 2405.

4. Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 5-6 – Ст. 46.

5. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343.

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт» // Голос України від 03.11.2012 №208.

7. Закон України «Про оцінку земель» // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 229.

8. Закон України «Про державну експертизу землевпорядної документації» // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 38. – Ст. 471.

9. Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)» // Відомості Верховної

Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 314.

10.Методика нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/213-95-%D0%BF>.

11.Методика нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів) // Офіційний вісник України від 23.12.2011 р., № 97, стор. 138, ст. 3538.

12.Методика експертної грошової оцінки земельних ділянок // Офіційний вісник України від 01.11.2002 р., № 42, стор. 144, ст. 1941.

13.Порядок нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів // Офіційний вісник України від 26.04.2006 р., № 15, стор. 154, ст. 1133.

14.Порядок нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель у межах населених пунктів) // Офіційний вісник України від 26.04.2006 р., № 15, стор. 169, ст. 1134.

15.Порядок проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок // Офіційний вісник України від 13.06.2003 р., № 22, стор. 195, ст. 1011.

16.Порядок ведення Державного земельного кадастру, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051 // Офіційний вісник України офіційне видання від 30.11.2012 р., № 89, стор. 183, ст. 3598.

17.Войтенко С. П., Володін М. О. Вітчизняні механізми територіального формування і планування землекористування через призму підготовки фахівців // Землевпорядкування. – 2001. – №3. – С.34.

18.Волков С. Н. Землеустрійство в умовах земельної реформи (економіка, екологія, право). – М. : Былина, 1998. – С.54.

19.Володін М. О. Основи земельного кадастру. Навчальний посібник. –К., 2000. – 320 с.

20.Гнаткович Д. І., Ступень М. Г. Земельний кадастр населених пунктів: Навч. посібник. – Львів: ДАУ, 1999. – 189с.

21.Гудзь В. П., Лісовал А. П., Андрієнко В. О., Рибак М. Ф. Землеробство з основами ґрунтознавства і агрохімії: Підручник. За редакцією В. П. Гудзя. Друге видання, перероблене та доповнене. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 408с.

22.Добряк Д. С. Концептуальні засади розвитку землеустрою // Землевпорядкування. – 2001. – №1. – С.31.

23.Застосування ГІС-технології у сфері земельного кадастру та землеустрою <http://www.zisforum.org.ua/index.php?topic=242.0>.

24.Класифікація сільськогосподарських земель як наукова передумова їх екологічнобезпечного використання / Д. С. Добряк, О. П. Канащ, Д. І. Бабміндра, І. А. Розумний – К.: «Урожай», 2007. – 464 с.

25.Колганова І. Стан та проблеми інноваційного розвитку землеустрою у період проведення земельної реформи в Україні. http://www.nbu.gov.ua/Portal/Chem_Biol/Vldau/APK/2010_2/files%5C10kilriiu.pdf.

26. Корнєєв Ю. В., Мацелик М. О. Земельне право: Навч. пос. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 240 с.
27. Кривов В. М. Екологічно безпечне землекористування Лісостепу України. Проблема охорони ґрунтів. – К. : «Урожай», 2008. – 302 с.
28. Лойко П. Ф. Земельный потенциал мира и России: пути глобализации его использования в XXI веке. – М.: Федеральный кадастровый центр «Земля», 2000. – 342 с.
29. Мельничук О. Ю. Функціональне моделювання системи землеустрою / Геодезія та землевпорядкування. http://www.nbuu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vnuvgrp/2009_4/v48038.pdf.
30. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Навчальний посібник / Дегтяренко Ю. Ф., Лихогруд М. Г., Манцевич Ю. М., Палеха Ю. М. – К. : Профі, 2007. – 624 с., 8 іл.
31. Методические рекомендации по проведению бонитировки почв. – К. : УААН, Ін-т землеустрою, 1993. – 96 с.
32. Методические разработки земельного кадастра в Украинской ССР. – К. , 1974. – 44 с.
33. Мірошніченко А. М. Земельне право України: Підручник. – К. : Алерта; Центр учбової літератури, 2011. – 680 с.
34. Містобудівний кадастр: Навч. посібник / Ступень М. Г., Добрянський І. М., Микула О. Я., Шпик Н. Р. – Львів: ЛДАУ, 2003. – 224 с.
35. Палеха Ю. М. Економіко-географічні аспекти формування вартості територій населених пунктів. Наукове видання. – Київ: Профі, 2006. – 324 с.
36. Правові основи майнових і земельних відносин: Навч. посіб. / Колектив авторів; За заг. ред. В. М. Єрмоленка. – К. : Магістр–XXI сторіччя, 2006. – 384 с.
37. Радченко К. Г. Тенденції розвитку законодавства України у сфері землеустрою // Землевпорядний вісник. – 2003. – №4. – С.45-46.
38. Ступень М. Г., Гулько Р. Й., Микула О. Я., Шпик Н. Р. Кадастр населених пунктів: Підручник. – Львів: «Новий світ–2000», 2004. – 392 с.
39. Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посібник / М. Г. Ступень, Р. Й. Гулько, О. Я. Микула та ін.; за заг. ред. М. Г. Ступеня. – Львів: «Новий Світ–2000», 2006. – 336 с.
40. Третяк А. М. Земельний кадастр ХХІ століття: зарубіжні і вітчизняні погляди на розвиток земельного кадастру. – К. , 1999. – 164 с.
41. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К. : Вища освіта, 2006. – С.206.
42. Третяк А. М., Дорош О. С. Управління земельними ресурсами. Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга», 2006. – 360 с.
43. Управління земельними ресурсами: Підручник / Горлачук В. В., В'юн В. Г., Песчанська І. М., Сохнич А. Я. – Львів: «Магнолія 2006», 2007. – 443 с.
44. Про затвердження форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів та Інструкції з заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми № 6-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем): Наказ Держкомстату України від 05.11.1998 № 377 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 50. – 218 с.
45. Шворак А. М. Земельні реформи в зарубіжних країнах // Землеустрій і

кадастр. – 2009. – № 4. – С. 22-35.

46.Єршов В. П., Гора І.М. Автоматизовані земельні інформаційні системи. Учебний посібник. – К. : Національний аграрний ун-т, 1999. – 196 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України (Офіційний сайт) <URL://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Головний правовий портал України <URL://search.ligazakon.ua>.
3. Державне агентство земельних ресурсів України (Офіційний сайт). <URL://www.dazru.gov.ua>.
4. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. <URL://eprints.kname.edu.ua>.
5. Публічна кадастрова карта України: <URL://map.dazru.gov.ua/kadastrova-karta>.